

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 92/2021-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2021 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti PHARMACY – KF, spol. s r. o., Čapajevova 23, Prešov, IČO 44 978 031, zastúpenej advokátkou JUDr. Lýdiou Farbakyovou, Floriánova 12, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 22 Cb 142/2018-136 zo 6. novembra 2019 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Cob 21/2020-180 z 18. júna 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti PHARMACY – KF, spol. s r. o.,
o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti PHARMACY – KF, spol. s r. o., Čapajevova 23, Prešov, IČO 44 978 031 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 22 Cb 142/2018-136 zo 6. novembra 2019 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Cob 21/2020-180 z 18. júna 2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“, spolu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola stranou sporu v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 22 Cb 142/2018 v procesnom postavení žalovanej, proti ktorej sa obchodná spoločnosť ██████████ (ďalej len „žalobkyňa“), domáhala zaplataenia peňažnej sumy. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobe žalobkyne vyhovel a sťažovateľku zaviazal zaplatiť sumu 1 927,94 €, ako aj paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 80 €. Napadnutým rozsudkom krajského súdu bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený ako vecne správny.

3. Sťažovateľka uviedla, že pôvodná žalobkyňa (obchodná spoločnosť ██████████) sa žalobou z 8. augusta 2018 proti nej domáhala zaplataenia sumy 68 213,87 € z dôvodu neuhradených faktúr za dodaný tovar. Pôvodná žalobkyňa v priebehu konania pred súdom prvej inštancie ako postupca postúpila na základe zmluvy

o postúpení pohľadávky z 24. septembra 2018 pohľadávku na nového veriteľa – žalobkyňu. Okresný súd následne uznesením z 10. októbra 2018 pripustil, aby do konania na miesto pôvodnej žalobkyne nastúpila žalobkyňa. Žalobkyňa ako postupník podaniami z 26. októbra 2018 a 13. novembra 2018 vzala žalobu v časti zaplatenia istiny späť z dôvodu, že sťažovateľka celú istinu 10. septembra 2018 a 5. novembra 2018 zaplatila. Naďalej však trvala na zaplatení úrokov z omeškania.

3.1 Sťažovateľka v priebehu konania pred okresným súdom namietala neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z 24. septembra 2018 s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a na tom základe aj nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, keďže pôvodná žalobkyňa ako postupca nemohla na postupníka platne previesť pohľadávku a s ňou spojené práva, a to z dôvodu, že suma 40 629,45 € bola uhradená sťažovateľkou ešte pred postúpením pohľadávky – 10. septembra 2018.

3.2 V odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľka namietala, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so všetkými námietkami a dôvodmi, ktoré sťažovateľka uviedla a ktoré boli zamerané na spochybnenie aktívnej legitímácie žalobkyne. Právny názor obsiahnutý v odôvodnení napadnutého rozsudku okresného súdu považuje sťažovateľka za neudržateľný. Právne relevantné je totiž podľa jej názoru to, že zmluva o postúpení pohľadávky bola uzavretá a podpísaná 24. septembra 2018, teda po začatí súdneho konania, keďže žaloba bola podaná pôvodnou žalobkyňou už 8. augusta 2018. V takomto prípade je podľa sťažovateľky nevyhnutné, aby žalobkyňa, ktorá navrhovala v zmysle § 80 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) zmenu strán v spore na strane žalobcu, preukázala, že nastala po začatí konania právna skutočnosť, s ktorou sa spája prechod alebo prevod práv a povinností, o ktorých sa koná. Až potom môže všeobecný súd návrhu na zmenu strán v spore vyhovieť. Okresný súd podľa sťažovateľky neuviedol, ako sa s námietkou nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne vysporiadal, a nevyhodnotil ani skutočnosť, že k zaplateniu časti pohľadávky vo výške 40 629,45 € došlo pred postúpením pohľadávky. V konaní pred súdom prvej inštancie sťažovateľka rovnako namietala, že zmluva o postúpení pohľadávky z 24. septembra 2018 je v časti úrokov z omeškania neplatná, pretože tieto neboli jasne, určite a zrozumiteľne špecifikované.

3.3 Sťažovateľka je toho názoru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu nezodpovedá požiadavkám stanoveným v príslušných ustanoveniach Civilného sporového poriadku, pretože z neho nie je možné zistiť, ktorými konkrétnymi dôkazmi boli preukázané skutočnosti, na základe ktorých dospel okresný súd k právnemu názoru vyslovenému v rozhodnutí.

4. S právnym názorom okresného súdu vysloveným v napadnutom rozsudku sa vecne stotožnil aj krajský súd. Napadnutý rozsudok krajského súdu považuje sťažovateľka za neudržateľný z dôvodu, že nespĺňa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia z pohľadu práva na spravodlivý súdny proces. Okresný súd sa vôbec nevysporiadal s namietanými právnymi skutočnosťami, absolútne odignoroval § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vôbec nevysvetlil, ako sa vysporiadal s právnou argumentáciou neurčitosti zmluvy o postúpení pohľadávky v časti postúpenia úrokov z omeškania, ak istina bola uhradená pred postúpením pohľadávky 10. septembra 2018 (k postúpeniu došlo až 24. septembra 2018) a úrok uhradený nebol a tento mal byť postúpený v neurčitej, nejasnej a nezrozumiteľnej forme, len ako „príslušenstvo“. Krajský súd sa podľa sťažovateľky v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal s jej odvolacími námietkami týkajúcimi sa právneho posúdenia veci.

5. Sťažovateľka v súhrne namieta, že všeobecné súdy rozhodli v jej veci celkom formalisticky, svojvoľne a arbitrárne bez toho, aby mal ich výrok rozumný základ v obsahu spisu a dôkazoch, ktoré boli v predmetnom konaní predložené.

6. K splneniu procesných podmienok prípustnosti vecného prejednávania ústavnej sťažnosti sťažovateľka zdôrazňuje s poukazom na § 422 ods. 1 písm. c) CSP, že dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP je v konkrétnych okolnostiach veci (predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie bolo zaplatenie úrokov z omeškania – teda len príslušenstvo) s prihliadnutím na sumu, o ktorú ide, nepripustné.

7. Namietané porušenie práv zaručených ústavou a dohovorom odôvodňuje sťažovateľka nedostatočným odôvodnením, a teda nepreskúmateľnosťou rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, keďže im podľa jej názoru chýba zrozumiteľnosť a logickosť.

8. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie sťažovateľkou označených práv napadnutými rozhodnutiami, napadnuté rozhodnutia zruší, vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13.1 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

14.1 Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15.1 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení ňou označených práv napadnutými rozhodnutiami, ktorým vytýka ich nedostatočné odôvodnenie, čo je z pohľadu práva na spravodlivý súdny proces ústavne neudržateľné.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom okresného súdu

17. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

18. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že na preskúmanie napadnutého rozsudku okresného súdu bol príslušný krajský súd, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu bezprostredne preskúmavať rozhodnutie okresného súdu v tejto veci, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie ňou označených práv rozsudkom okresného súdu zo 6. novembra 2019, odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (podobne IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07, III. ÚS 208/08, III. ÚS 72/09 a iné).

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu

19. Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľky poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné

aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porovnaj I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04).

20. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ právny poriadok poskytuje iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

21. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti štandardne vychádza z názoru, že na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí je zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu. Inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že uvedené obdobne platí, aj pokiaľ ide o skúmanie prípustnosti návrhu na začatie dovolacieho konania, jeho opodstatnenosti a pod. Následkom toho sa ústavný súd pri posudzovaní otázky o prípustnosti dovolania v zásade obmedzuje, avšak pri predbežnom prerokovaní ústavných sťažností je vždy povinný preskúmať svoju vlastnú právomoc z toho hľadiska, či tejto právomoci nepredchádza právomoc iného súdu, ktorý by bol

oprávnený sťažovateľovi poskytnúť ochranu pred namietaným porušením ním označovaných základných práv a slobôd.

22. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka je presvedčená, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu je nedostačujúce z hľadiska jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie a že sa krajský súd adekvátne nevysporiadal ani s jej argumentáciou uvedenou v odvolaní (bod 4 tohto uznesenia).

23. Ústavný súd v danej súvislosti konštatuje, že sťažovateľkou predstretá argumentácia vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého rozhodnutia korešponduje s dovolacím dôvodom zakotveným v § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* [(odmietnutia spravodlivosti) uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017]. Pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ústavy, resp. čl. 6

ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (IV. ÚS 314/2020).

25. Zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prekovania ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie nepodala, a teda nevyužila právny prostriedok, ktorý jej zákon priznáva na ochranu jej základných práv a slobôd, čím nerešpektovala subsidiárne postavenie ústavného súdu. Nevyžitie zákonnej možnosti podať dovolanie totiž nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý, ako z už uvedeného vyplýva, môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, keď fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; túto možnosť však sťažovateľka v danom prípade mala.

26. Pokiaľ ide o eventuálne ďalšie námietky, ktoré nie je možné uplatniť v dovolacom konaní, riešenie poskytuje § 124 posledná veta zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. V takom prípade je teda potrebné najprv vyčerpať námietky dostupné pre dovolacie konanie a až následne využiť ústavnú sťažnosť (v rozsahu súvisiacom aj s výsledkom rozhodovania dovolacieho súdu).

27. Argumentácia o neprípustnosti dovolania podľa § 422 ods. 1 písm. c) CSP sa týka len dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, a nie väd zmätočnosti podľa § 420 CSP, pod ktoré je potrebné argumentáciu sťažovateľky o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu (aj v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) subsumovať, preto je pre posúdenie tejto veci ústavným súdom irelevantná.

28. Ústavný súd dodáva, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti netvrdila a už vôbec nepreukázala, že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v okolnostiach jej prípadu teda neprichádzal do úvahy ani prípadný možný postup ústavného súdu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

29. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako neprípustnú a argumentáciou sťažovateľky vo vzťahu k porušeniu označených práv sa bližšie nezaoberal.

30. Pretože bola ústavná sťažnosť odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2021

Libor Duľa
predseda senátu